

Néhány lap Schulze tiszthelyettes úr 1923. évi naplójából

Szeptember

Kezdődik. Ma jönnek. Verdamm! Bognár kezd velük. Jó, mindegy.

Mint minden tanév küszöbén, arra gondolok, hogy a jövő függ ezektől a kis nyavalyásoktól. Korcsok. De ilyen a kor is. Korcs. Talán lesz majd jobb. Egyszer. Rajtam nem múlik.

Szeptember

Micsoda alakok. Micsoda feladat! Ezeket. Na. Majd.

Első nap, és majdnem kihoztak a sodromból. De nem olyan anyagból sodortak engem. Takonycsűrre. Vagy fordítva. Különben mit is. Verdamm! Voltaképp, miszerint... ez benne a szép. Innen.

Fall 1.

Bemegyek, ott van széthajigálva minden. Egy széttiport skatulya. Meg belőle a sütemény vagy mi. A háló padlóján. Kérdem, mi ez. És már... árulkodik! Nem jelent, nem azt mondja, ami történt, was war geschehen, hanem árulkodni kezd.

A magyar ifjú.

Ez az. Orbán. Ez az Elemér. Mi a baj?, így én. Szinte atyaian. A „baj”-on ez a nyomorult nem azt érti, hogy csűrhetanyává tette a hálót. A „baj” neki az, hogy a téstája odalett. És vádaskodik, árulkodik. Nem – ezt – kérdeztem! De ő csak ezt tudja. Vádaskodik a bajtársára. Akire számíthatna, ha kell. Na, majd. Rongy emberek. Piciben.

Fall 2.

Őrültek háza. Két újonc a földön. Nem is érdekel, miért. Nem – ez – a – lényeg. Hanem, hogy a földön. Fegyelem, rend híján. Az egyik még csak végrehajtotta az utasítást. Hogy leül és föláll. De másik? Gott im Himmel. Kik kerülnek ide? Mondom, leül. Le-ül. Ő nem. Kérdem, érti-e a magyar szót. Érti. Beteg? Nem beteg. De nem engedelmeskedik. Semmi szín alatt. Valami Medve nevű. Magyarázkodni kíván. Nekem. Kérdezésem nélkül.

Mein Gott, milyen szép feladat!

Szólítok két növendéket, segítsenek már neki. Erre lerogyik és böög. Heult wie eine Sau. Hát mi van itt? Ezek...?

Első nap.

Szeptember

Mindig rádöbbenek, hogy a nyári szünet mennyire felesleges. Hát kik jönnek vissza? Dermesztő, mit művel a civil lét a már-már, úgy-ahogy megnevelt ifjúságból. Was soll das sein??? Szinte előlről kell kezdeni mindent. De nem baj. Akkor előlről kezdjük.

Ez az Orbán. Meg kell tanulnia, hogy egy közösség része. Egy a sok közül. Ugyanolyan, mint bárki más. Nem a sütemény teszi az embert. Jól is néznénk ki. Mondom a mosdás után, a nyakát vizsgálgatva. Mi ez itt, kérem tisztelettel? Mert meg kell adni a tiszteletet, még az ilyen takonypócoknak is. Emberek vagyunk, vagy mi. De hát a nyaka. Dreck, mondom. A dreck az dreck. A dreck olyan dolog, ha már: kérem tisztelettel, ami eltakarítandó. Levakarandó. Eltüntetendő. Láthatólag a tisztelt újoncot nem tanították meg otthon, miképp is kell egy nyakat megtisztítani, dreck-mentesíteni. Itt majd kitanulja. De előbb, natürlich, meg kell mutatni neki. Burger és Merényi növendékekben megvan az erre való jó szándék. Orbán növendék nyaka mától olyan tiszta lesz, amilyen még sosem volt.

Levél jött J-től. Mindig csak nyavalygás. A sirám. A papír két helyen is ráncos volt, kör alakban. Könnyen esett rá. Jellemző.

Szeptember

A fegyelem tökéletesítésének a fegyelemsértés ad muníciót. Ord-nung muss sein. Enélkül semmit sem ér az egész. Ott van az a mai eset. Formes, vagy mi a neve. Félig mezítláb, kifűzött bakancsban áll. Mi ez? Jó. Újonc. Nevelni kell. Meg is lesz nevelve. Pedig emberi hangot ütök meg. Mintha civil társalgást úznénk. Azzal magyarázza, ez a Formes, a mezítlábasságát, hogy nyomta a kapca. A kapca. A betyárját! Én erre: Könnyen felfázunk így. Szinte kedélyesen, oder? Aztán jön a hasmenés, kérem alázattal...

Á, nem értik. Lehet hozzájuk az ember bármilyen jó és megértő. Dadognak csak összevissza. Mein Gott. Ennyi idő után is el tudok képedni. Nem lenne szabad. Bármi megtörténhet. Kap három ébresztőt. Nagy ügy. De talán... Nem, ne legyen talán. Biztosra kell menni.

A másik. Az a Medve. Tényleg olyan lassú. Mindig utolsó, késik. Ilyen nincs. Aztán csak néz. Azt hiszi, hogy engem lehet nézni. Nem lehet. Rechts schaut. Links schaut. Ennyi. Aki késik, nem létezik. Mert kiesik az időből. Nincs ott, ahol lennie kell.

Vannak módszerek, aber natürlich. Ágyszétdobás. Vetkőzés, öltözés. Egy perc alatt. Sok egy perc van. Pláne, ha az az egy perc kettő. Csak nyugodtan, mondom ennek a Medvének. Én ráérek. És tényleg.

Majd a bajtársai megköszönik magának ezt.

Verdammté újoncbagázs.

Október

A vasárnapi séta legalább olyan jót tesz a testnek, mint a mise a léleknek. Mi az, hogy szabadidő? Külön-külön és főképp együtt? Mese és mese. Akkor meg minek. Jobb egy kis közös séta. Az tartást ad. Szeretek sétálni. Jární férfi módra, fesszesen, egyenesen. Wie – eine – Stange! A vasárnap ugyanolyan nap, mint a többi. Reggel lesz, aztán néhány óra múlva este. Ennyi. Das ist es! Megtanulják

szépen, hogy nincsenek jobb és rosszabb napok. Csak olyanok, amilyené alakítjuk őket. Na. Nem könnyű. Vasárnap, abtre-ten!

Kéne válaszolni J-nak. Elkezdtem, majd összetéptem. Nem könnyű.

Október

Csomagok otthonról. Utálatos dolgok egytől egyig. Most vagy beadták ide a drágalátos fiacskájukat, vagy nem. Jó, hogy nem szaladgálnak ide megfésülni őket. Csókot lehelni a homlokukra elalvás előtt. A krucifixumát!

Ennek a Bothnak jött ma. Persze, fővárosi ficsúr. Csupa nyalánkság. Mintha! Lomnici kenyér. Mindig valami édesség az édes gyermeknek. Miközben meg! Sie fressen wie die Tiere. A doboz alján eldugva Nick Carter-füzetek. Hol vagyunk? Nem Abbáziában üdül a kicsike. Az öböl partján olvasgatva.

November

Mindig akad egy, aki teljesen megkergül. Kilépvé a csöndes őrületből tombolni kezd. A növendék Ötvevényi. Panaszra iratkozott. Panasza van! Egy ilyenek. Pedig szépen énekel. Talán ezért. A túl szép ének..., a gyengeség jele. Én egyáltalán nem énekelek sehogy. Ettől még vannak a katonadalok. De azokat fújja az ember. Úgy érnek valamit.

Növendék Ötvevényi teljesen eltévelyedett. Der verdammte Kerl. Panasz. Vádaskodás. Hergelődés. És hiába a jó szó. Az óvó intés. Azért is megmakacsolja magát. Van ilyen. Minden évben egy. Minden évfolyamon egy. Das ist es. Hát jó. Lehet. Mindent lehet. Csakhogy vannak következmények is, kérem tisztelettel.

Grundlage:

Elvették a noteszát, másnak meg valami ceruzáját, megrongálták a tanszerét. És emiatt. Mert majd ő!

Folge:

A panasz kivizsgálásra kerül. A panaszról el kell dönten, jogos-e, igazságtartalma van-e. A panasz állítását bizonyítani, avagy cáfolni kell. Ez ilyen egyszerű. Dast ist es.

Urteil:

Növendék Ötvevényi gyatrább, mint egy sánta kutya. Mocskolódott, hogy leplezze saját fegyvelemsértő, istenkáromló és önfertőző magatartását. Egyetlen ember sem volt, aki pártjára kelt volna és az ő állítólagos igazát bizonyította volna. Egy sem! Nicht einmal ein einziger. Akkor hát!

A tiszt urak előtt egy másodpercig sem volt kétséges az ügy. Szépen énekel! Mehet! Az Operába!

Ma távozott.

J. újabb levelet írt. Valamit válaszolnom kell. Az élet... Verdammt schwer. Aber... weiterdienen!

November

Hogy hívhatnak úgy valakit, hogy Medve? Nem mintha. Mit számít. De mégis. Nem bírnék Medve lenni.

Ez a kölök. Mindig a Medve. Kezdem már azt hinni. Ah, egal. Megkapja, amit megérdemel. Van ebben valami: embert nevelni egy Medvéből. A Medvéből.

Ma is. Fogja a zsíros kenyérét, és a földhöz vágja. Der verdammte Kerl. Miért? A fene. Kihallgatásra. Kérdezze csak az alezredes úr. Hadd tudja meg. Ha megtudja. Ugyan. Semmit nem értett belőle. Hát. Amúgy, érthetetlen. Lekenik, ezt szajkózta ez a Medve. A zsírt, lekenik. Nem értette. Nemtetszésének akart kifejezést adni. Das ist es. Nem-tet-szés. Abból van bőven. Tizenkét óra elzárás. Sag schon. Nagy ügy. Még nyugton is lesz, tizenkét órás nyugi.

A szolgálat nélküli napot, ha török, ha szakad, a levélírásnak fogom szentelni. El fogom magyarázni J-nak. Még hogy az élet neki is kijár. Kérem tisztelettel, az élet laktanyán kívül is, bárhol is, szolgálat. Lehet kifejezni a nem-tet-szését. Mindent lehet. De minek? Nincs extrawurst. Mert minek?

November

Ez a Medve! Egy növendék! Gondolok rá! A szabadnapon! Eszembe jut! Annyira anti-növendék, hogy a léte fertőz. Beeszi magát. Verdammst!

Az történt, hogy megvédtem. Valami ablak-história. A folyosón. Betörött. Tanner tiszthelyettes Medvét akarta fenyíteni. Ez meg. Tagadja. Nem ő. Egy negyedéves tette, mondja az újonc. Átjön Tanner, és ott állunk. Az egész század. Medve megismétli, nem ő volt. Én meg azt mondom Tannernek. Nem ő törte be. Hallhattad. A növendék nem hazudik. Keressétek meg a tettest. Ezt. Egy Medvére. És még azt, mein Gott, hogy: Ha nem kerül elő, hát megtérítem a kárt. A saját zsebemből. Tanner csak pislogott.

Was soll das sein??! Ez! Én??

Hát persze, hogy nem bírtam egy sort sem írni J-nak. Amikor ilyenek. De majd! Keménynek kell maradni! Félelmetesnek tűnhet a romlás. Aber! Csak tűnik. És el – fog – tűnni!

December

A Medve ma eltűnt.

Már volt ilyen, egy harmadévesel. Azt megbilincselve hozták vissza. De egy harmadéves. Az mégis. Már valaki.

Aztán délelőtt Menotti százados észrevette. A külső vashíd tövében ott ólálkodott valaki. Ő volt, dieser verdammte Kerl. Jött a mamája érte.

Kisdédóvó. Muttersöhnchen. Weichei.

De hát. Valami mégis. Mert növendék Medve, bár szökött, és vég-leg el-mehett vol-na, mégis itt maradt.

Ma aztán írtam J-nak. Meg kellett írjam neki, hogy hiába a nővérem. Hiába írja le nekem százszor, hogy Drága Tóni. Natürlich, létezik olyan, hogy fivéri szeretet. Akkor sem tudok több pénzt juttatni a lányai nevelésére. Ha a Papát végre magához veszi, akkor talán. Mert a gyermeki odaadás a szülője felé, az más. Legyen legalább annyira jó szíve, mint az enyéem.

Na. Ennyi. Semmi extrawurst.

Már növendék Medve is tudja a kötelességét. Oder. Elvégre.